

DAHL

Advokatfirmaet Dahl, Koch & Boll

Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Att.: Retsudvalget

Dato: 3. januar 2006
J.nr.: 6013760 - JP
Skr.: Camilla Antonsen/lf
Dir. tf.: 96 26 40 29
E-mail: cantonsen@dahlaw.dk
Fakta: DAHL er 100 jurister blandt 235
medarbejdere og har 5 kontorer
i Danmark og 2 i Tyskland

sendes til medlemmerne:

birthe.ronn.hornbech@ft.dk, michael.aastrup@ft.dk, karsten.nonbo@ft.dk,
soren.pind@ft.dk, peter.skaarup@ft.dk, kim.christiansen@ft.dk,
hans.skibby@ft.dk, tom.behnke@ft.dk, charlotte.dyremose@ft.dk,
smorb@ft.dk, per.kaalund@ft.dk, lissa.mathiasen@ft.dk, sfros@ft.dk,
elisabeth.arnold@ft.dk, simon.ammitzboll@ft.dk, anne.baastrup@ft.dk,
line.barfod@ft.dk

Politiets og domstolens placering i vestjylland fra 1. januar 2007

Jeg tillader mig herved at fremsende mit indlæg i anledning af justitsministerens oplæg til at fravælge Herning som fremtidigt hjemsted for den vestjyske politikreds og vestjyske retskreds i strid med de nedsatte kommissioners anbefaling.

Ved særskilt mail er kopi af mine bemærkninger fremsendt til justitsministeren, ligesom kopi er tilsendt Retsudvalgets sekretariat og folketingsmedlemmerne Christian H. Hansen, Mogens Jensen og Johannes Poulsen.

Venlig hilsen

Jens Paulsen

ADVOKAT
JENS PAULSEN
KAJ MUNKS VEJ 4
7400 HERNING
Tlf. 96 26 40 00

J.NR. 6013760 /If

STRØTANKER OM SAGLIGHED

Fredag den 16. december 2005 løftede landets justitsminister sløret for regeringens tanker omkring den fremtidige politi- og retskredsstruktur.

Forud for regeringens udspil er der udført et omfattende udvalgsarbejde. For politiets vedkommende blev rapporten "Fremtidens Politi" offentliggjort i maj 2005, og for domstolenes vedkommende er hele 5 betænkninger afgivet i perioden 1998-2005.

Udvalgsarbejdet er forestået af fagfolk med indgående kendskab til henholdsvis politiarbejde og domstolsarbejde. Regeringens udspil er endnu først i høringsfasen, men der er næppe tvivl om, at de overordnede hensyn bag reformerne, nemlig et mere effektivt politi og større faglig ballast, dels i anklagerstanden, dels i dommerstanden nyder generel almen opbakning – både blandt brugere af og samarbejdspartnere til politi og domstole. Kritiske røster vil der altid forekomme, ikke mindst på baggrund af, at en række byer ser, at der forsvinder arbejdspladser i lokalområdet.

Det er svært at komme med vægtige indvendinger imod intentionerne omkring større faglighed, hurtighed og effektivitet i sagsbehandlingen. Regeringen og justitsministeren som pennefører har da også stort set på alle punkter adopteret politikommissionens og domstolsstrukturkommissionens anbefalinger. På enkelte punkter er der dog afvigelser.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget, side 181, har Justitsministeriet ved overvejelserne om, hvor de nye hovedtingsteder bør placeres, lagt vægt på, at hovedtingstedet så vidt muligt bør placeres i samme by som en hovedpolitistation. Der er herved taget hensyn til dels befolkningsgrundlaget, dels ressourcemæssige hensyn, hvor det specielt fremhæves, at en anden placering især vil resultere i, at politi og anklagemyndighed ellers vil skulle anvende væsentligt flere ressourcer på transport m.v. Herudover har Justitsministeriet lagt vægt på geografiske forhold – dette forhold synes dog også at være indeholdt i hensynet til befolkningsgrundlaget.

DET DANSKE DEMOKRATI

Den danske grundlovs § 3 fastslår princippet om magtens tredeling, hvorefter den lovgivende magt er hos kongen og folketinget i forening, det vil i praksis sige *folketinget*, den udøvende magt er hos kongen, det vil sige administrationen med ministerierne i spidsen, eller med andre ord *regeringen*. Den dømmende magt er hos *domstolene*.

Der er i retsplejeloven en nøje regulering af domstolenes virke – en lovregulering, der bl.a. skal sikre, at der er saglighed i de afgørelser, der træffes af domstolene. For at sikre domstolenes uafhængighed og sikre mod evt. påvirkning fra folketing og/eller regering, er dommerne efter grundlovens § 64 uafsættelige.

For administrationens vedkommende er sagligheden sikret ved regler, der søger at imødegå bl.a. magtfordrejning, og ved kontrolorganet: Folketingets ombudsmand. Tilbage er den politiske fase – lovgivningsarbejdet i folketinget. Efter det betydelige forarbejde, der foreligger som oplæg til det netop fremlagte forslag om en ændring af politiets og domstolenes organisation og struktur, kunne man vel kun have en forventning om, at oplægget var baseret på saglighed – men er det nu også det?

HOLDER JUSTITSMINISTERENS ARGUMENTATION

Hvad angår den geografiske placering af de fremtidige hovedpolitistationer og byretter anbefalede begge kommissioner Herning som hjemsted for såvel den vestjyske politikreds som den vestjyske retskreds. På tilsvarende måde har kommissionerne foreslået andre byer, som de fremtidige hovedbyer som hjemsted for dels politiet, dels domstolene. I forholdet Holstebro/Herning fulgte Justitsministeriet ikke de faglige kommissioners indstilling. Man må derfor berettiget kunne stille spørgsmålet: Hvorfor ikke?

Indtil nu er der ikke fra Justitsministeriet fremkommet ét eneste sagligt argument for at vælge Holstebro frem for Herning eller blot en tilkendegivelse af, på hvilke punkter Justitsministeriet mener, at den faglige anvisning fra de nedsatte kommissioner har været behæftet med fejl. Det er tankevækkende.

Af Justitsministeriets lovforslag ses, at politikredsinddelingen er baseret på, at de fremtidige hovedpolitistationer placeres i de byer, hvor den største politistation i området nu er placeret, eller med andre ord den største by i området. Dette gælder dog ikke forholdet Herning/Holstebro – hvorfor ikke?

Formanden for Politimesterforeningen, politimester Poul Løhde, Esbjerg, er i Midtjyllands Avis den 21. december 2005 citeret for følgende udtalelse (som argument for Horsens frem for Silkeborg som fremtidig hovedpolitistation): *"Silkeborg ville aldrig have fået hovedstationen ... Hvis det ikke var blevet Horsens, så var det blevet Vejle, siger han og begrundet det med, at stationerne (i*

Horsens og Vejle) er større og dermed bedre gearet til at klare de ekstra opgaver". Men hvorfor så vælge Holstebro frem for Herning?

Samme formand for Politimesterforeningen afviser i artiklen, at der er en sammenhæng mellem bestyrelsesposterne i Politimesterforeningen og valget af fremtidig hovedpolitistation. Fakta er, at de nuværende 54 politikredse med virkning fra 1. januar 2007 reduceres til 12. En reduktion i antallet til 22 %. Fire af politimesterforeningens fem (politikreds-)politimestre, eller 80 %, er tilknyttet en af de fremtidige hovedpolitistationer. Det er der i sig selv bestemt intet odiøst i. I forhold til valget af Holstebro frem for Herning savnes imidlertid en forklaring fra Politimesterforeningen, idet regeringens valg netop i forholdet mellem disse to byer ikke følger den af Politimesterforeningens formand anførte argumentation.

I Midtjyllands Avis udtaler Poul Løhde, at *"Politi- og retskredsene er blevet til gennem en politisk proces, som vi ikke har haft noget med at gøre ... Vores eneste indspark har været at gøre opmærksom på, at inddelingen i kredse skal ske efter politimæssige kriterier ..."* Hvilke kriterier har været afgørende for, at der peges på Holstebro frem for Herning i strid med det af Politikommissionen anbefalede?

Politimesterforeningens formand henviser til en "politisk proces". Jeg stiller derfor spørgsmålet: "Hvilken politisk proces?"

For ikke særligt indviende var det indtil den 16. december 2005 kl. 12.00 en hemmelighed, hvilket udspil, der ville komme fra regeringens side. Hvis der har været en politisk, hemmelig forudgående proces, må justitsministeren oplyse, hvilke input der har været så afgørende, at regeringen ved fravalget af Herning har set bort fra de nedsatte kommissioners faglige anbefaling.

FØLGEVIRKNING?

Af lovforslaget side 181 fremgår, at det for placeringen af de fremtidige byretter er afgørende, hvor hovedpolitistationen placeres. Med de argumenter, eller rettere mangel på samme, som ligger bag forslaget til placering af hovedpolitistationen i Holstebro, og henset til at der ikke er særskilte argumenter i lovforslaget, der taler for placering af byretten i Holstebro frem for i Herning, må det konkluderes, at placeringen af byretten fremover i Holstebro alene er baseret på hovedpolitistationens placering der. Heroverfor skal dog følgende fakta holdes for øje, nemlig

- at domstolenes strukturkommission har peget på Herning
- at Herning/Ikast er områdets absolut største byområde
- at Herning/Ikast er områdets absolut største erhvervsområde
- at Holstebro er eneste enedommerembede, der bliver fremtidig hovedbyret (bortset fra Nykøbing Falster, hvor det særlige gjorde sig gældende, at der i denne region ikke var

byer med flere dommere, og hvorfor byretten derfor blev placeret i den største by i regionen)

- at retten i Herning berammer 3-4 gange så mange sager som retten i Holstebro
- at erhvervslivet i Herning/Ikast er storforbrugere af notarialforretninger
- at Herning, modsat Holstebro, opfylder de øvrige kriterier, som Justitsministeriet angiver at have lagt vægt på, nemlig
 - betydeligt befolkningsgrundlag
 - veludbygget infrastruktur med hovedfærdselsårer
 - nyrenoveret centralt beliggende retsbygning af en størrelse, der for et minimum af omkostninger sammen med indgåelse af mindre lejemål kan danne rammen om en funktionsdygtig byret allerede fra 1. januar 2007, hvilket ikke vil være muligt i Holstebro med en retsbygning på kun ca. 1.000 m²
 - andre samarbejdspartnere til domstolene end anklagemyndigheden, og endog samarbejdspartnere, der er meget væsentlige, bl.a. SKAT (placeret i Herning), erhvervslivets dominans (i Herning/Ikast-området), kundegrundlaget i øvrigt, hvilket er baggrunden for, at der både skal og bør tages geografiske hensyn, men selvfølgelig under skyldig hensyntagen til befolkningstætheden og den erhvervsmæssige infrastruktur.

Endelig bemærkes, at der er lige så langt fra eksempelvis Hovborg i retskredsens sydøstlige hjørne til Holstebro, som der er fra Thyborøn i retskredsens nordvestlige hjørne til Herning.

RETSSIKKERHEDSGARANTIER – POLITISK PROCES

I et demokratisk samfund må det tales, at der indgås politiske studehandler. Det må dog også kræves, at evt. politiske studehandler kommer frem i dagens lys. Egoistiske og/eller personlige ønsker og forhold må selvfølgelig vige for saglige hensyn. Forslaget til placering af hovedpolitistationen og byretten i Holstebro frem for Herning synes imidlertid ikke at været baseret på hverken faglige eller saglige hensyn. Justitsministeren må have pligt til at fremføre de reelle saglige argumenter, som efter ministerens opfattelse har ført til fremsættelse af et lovforslag, hvor der ses bort fra de faglige anbefalinger, der er fremkommet fra de nedsatte kommissioners side. Alternativet hertil er at delagtiggøre befolkningen i den politiske studehandel, der måtte være indgået. Vi må kunne forvente, at regeringen vil leve op til samme saglighedskrav, der gælder for forvaltningen og domstolene, eller?

Herning, den 2. januar 2006

Jens Paulsen